

w03-Lec

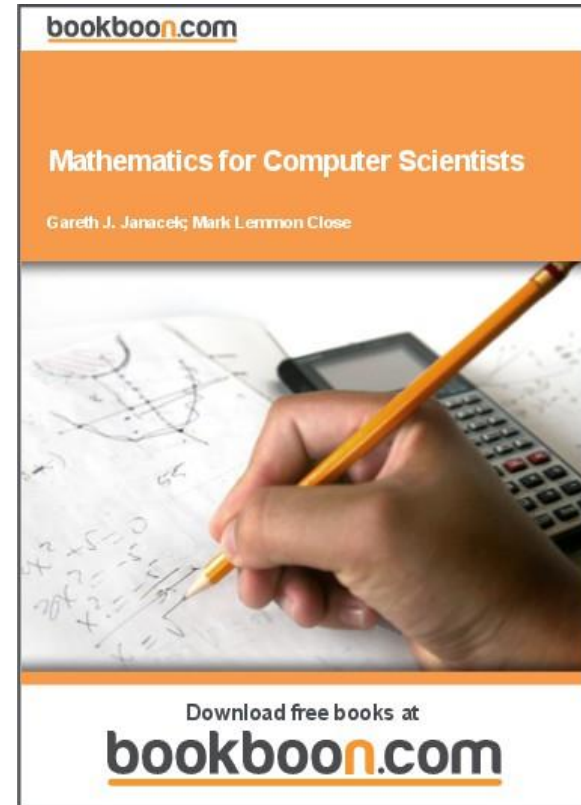
Mathematics and Computer Science: Numbers

for 204111

by Kittipitch Kuptavanich

Numbers

- **Integers**
- Factors and Primes
- Modular Arithmetic
- The Euclidean Algorithm
- Rational and Reals
- Ceiling and Floor functions
- Number Systems: decimal, binary, octal, hexadecimal

Integers

1, 2, 3, 4, ..., 101, 102, ..., n , ..., $2^{32582657}-1$, ...

- **Integer หรือจำนวนเต็ม**
- **เริ่มจากจำนวนนับ (Natural/Counting Number)**
- **Then we add 0 (zero), defined as**

$$0 + \text{any integer } n = 0 + n = n + 0 = n$$

- **Negative integer: $-n$, defined as**
  - **$-n$ is the number which when added to n gives zero**

$$n + (-n) = (-n) + n = 0$$

Simple Rules for Integers

- For integers a and b

1. $a + b = b + a$

2. $a \times b = b \times a$ or $ab = ba$

} commutative

3. $-a \times b = -ab$

4. $(-a) \times (-b) = ab$

5. a^k = shorthand for a multiplied by itself k times.

$$3^4 = 3 \times 3 \times 3 \times 3$$

Note: $a^n \times a^m = a^{n+m}$

6. $n^0 = 1$

Numbers

- Integers
- **Factors and Primes**
- Modular Arithmetic
- The Euclidean Algorithm
- Rational and Reals
- Ceiling and Floor functions
- Number Systems: decimal, binary, octal, hexadecimal

Factors and Primes

- Many integers are products (ผลคูณ) of smaller integers, for example

$$2 \times 3 \times 7 = 42$$

- Here 2, 3 and 7 are called the factors (ตัวประกอบ) of 42
- factorization = การแยกตัวประกอบ

Factors and Primes [2]

- Not all integers have factors such as

$3, 5, 7, 11, 13, \dots, 2^{216091}-1, \dots$

- These number are called **primes** (จำนวนเฉพาะ)
- พิจารณาการหาร (**division**)
  - ในกรณีหารไม่ลงตัว จะเหลือเศษของการหาร (**remainder**)

$$9 = 2 \times 4 + 1$$

Factors and Primes [3]

- เมื่อนำ 9 มาหารด้วย 4 จะเหลือเศษ 1

$$9 = 2 \times 4 + 1$$

- For any integers x and y

$$y = k \times x + r$$

- where r is the remainder (เศษของการหาร)
  - กรณี r เป็น 0 (ศูนย์) เรากล่าวได้ว่า x หาร y ลงตัว (x เป็นตัวหาร)
    - หรือ y หารด้วย x ลงตัว
    - x *divides* y หรือ $x \mid y$ โดยเส้นตั้งใช้แสดงการหารลงตัว
    - เช่น $2 \mid 128$ หรือ $7 \mid 49$ (*ตัวหารอยู่ด้านหน้า)
    - กรณี 3 หาร 4 ไม่ลงตัว แทนด้วยสัญลักษณ์ $3 \nmid 4$

indivisible
symbol

Factorization

- ในการหาตัวประกอบของ integer n เราสามารถใช้วิธีการลองหาร n ด้วยจำนวนเฉพาะ

$$k = 2, 3, 5, 7, 11, 13, \dots$$

- ถ้า n หารด้วย k ลงตัว $\rightarrow k$ เป็น factor ของ n
  - ทำการหารอีกครั้งด้วย k
- ถ้า n หารด้วย k ไม่ ลงตัว
  - ลองจำนวนเฉพาะตัวถัดไป

Factorization [2]

List of primes: 2, 3, 5, 7, 11, 13, ...

more at: <http://primes.utm.edu/lists/small/1000.txt>

- ตัวอย่าง 2394

1. $2394/2 = 1197$
2. Can't divide by 2 again so try 3
3. $1197/3 = 399$
4. $399/3 = 133$
5. Can't divide by 3 again so try 5
6. Can't divide by 5 so try 7
7. $133/7 = 19$ (19 is prime so we are done)

Pseudocode

$$2394 = 2 \times 3 \times 3 \times 7 \times 19$$

Factorization [3]

Notes:

- จำนวนเฉพาะมีมากมายไม่จำกัด
- เป็นไปไม่ได้ที่จะมี list ของจำนวนเฉพาะทั้งหมด
- หรือไม่สามารถหา list ของจำนวนเฉพาะได้
- **Solution:**
  - ใช้เลขคี่ตัวถัดไป จากตัวหารปัจจุบัน
  - ทำไม่ถึงไม่ใช่เลขคู่?
- ทฤษฎี : ตัวประกอบเฉพาะตัวแรกของจำนวนเต็มใด ๆ จะต้องมิต่ำกว่าหรือเท่ากับรากที่สองของจำนวนเต็มนั้น ๆ
  - **Why?**
  - ดังนั้นหากตัวหาร k มากกว่า $\sqrt{n}$ แล้วยังไม่สามารถหา k ที่ $k \mid n$ แสดงว่า n เป็นจำนวนเฉพาะ (ควรหยุดหาตัวประกอบต่อ)

Numbers

- Integers
- Factors and Primes
- **Modular Arithmetic**
- The Euclidean Algorithm
- Rational and Reals
- Ceiling and Floor functions
- Number Systems: decimal, binary, octal, hexadecimal

Modular Arithmetic [1]

- Operator ที่ใช้ในการหาร กรณีสหใจเศษของการหาร คือ modulo หรือ mod
  - Operator: % (C/C++, Java, python)
- The operator simply gives the remainder after division. For example,

1. $25 \bmod 4 = 1$ because $25 \div 4 = 6$ remainder 1.
2. $19 \bmod 5 = 4$ because $19 = 3 \times 5 + 4$.
3. $24 \bmod 5 = 4$.
4. $99 \bmod 11 = 0$.

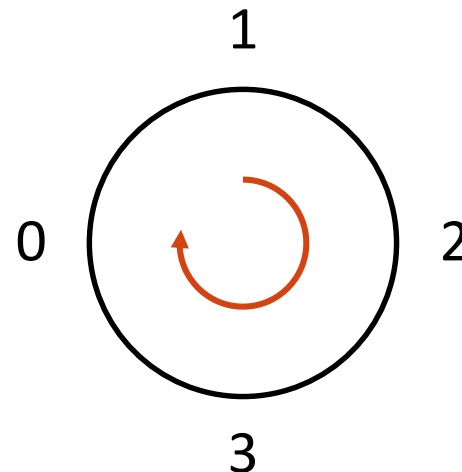
Modular Arithmetic [2]

- We will ignore cases with **negative number** for now.
- These results can be written in a different ways

$$25 = 1 \bmod 4 \text{ OR } \underline{25 \bmod 4 = 1}$$

We will use this notation in this class

- **Modular arithmetic is sometimes called clock arithmetic.**
- $47 \bmod 4$
  - Going around 11 times
  - And $\frac{3}{4}$
  - Stops at 3

Numbers

- Integers
- Factors and Primes
- Modular Arithmetic
- **The Euclidean Algorithm**
- Rational and Reals
- Ceiling and Floor functions
- Number Systems: decimal, binary, octal, hexadecimal

The Euclidean Algorithm

Euclid

- ในคณิตศาสตร์ ตัวหารร่วมมาก หรือ ห.ร.ม.
(อังกฤษ: greatest common divisor: **gcd**)
ของจำนวนเต็มสองจำนวนซึ่งไม่เป็นศูนย์พร้อมกัน
คือจำนวนเต็มที่มากที่สุดที่หารทั้งสองจำนวนลงตัว เช่น
  - gcd ของ 15 และ 25 คือ 5
- The Euclidean algorithm for finding the gcd is one of the oldest algorithms known, it appeared in Euclid's Elements around 300 BC.

Image: <http://www.glogster.com/codster72011/fun-facts-about-euclid/>

Ref: <http://th.wikipedia.org/wiki/ตัวหารร่วมมาก>

The Euclidean Algorithm [2]

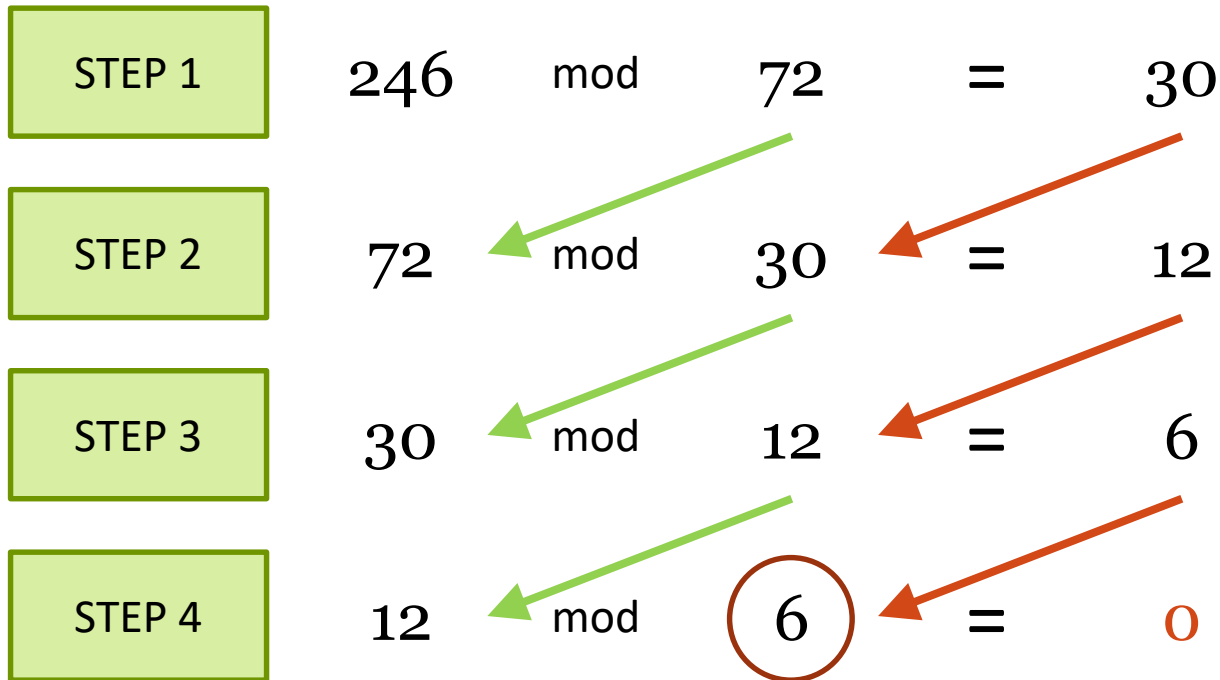
- ให้ a เป็นจำนวนเต็ม ขนาดเล็กกว่า b .

1. ให้ b เป็นตัวตั้ง a เป็นตัวหาร
2. ถ้าเศษจากการหาร r คือ 0, b คือผลคูณของ a (and we are done. - a is the gcd)
3. ถ้าเศษไม่ใช่ 0, นำ a มาหารด้วยเศษ r ดังกล่าว
4. ทำซ้ำข้อ 1 – 3 จน เศษ r จากการหารเป็น 0
5. เศษ r ตัวสุดท้ายที่ไม่ใช่ 0 คือ gcd

$$\text{gcd}(a, b) \times \text{lcm}(a, b) = a \times b$$

The Euclidean Algorithm [3]

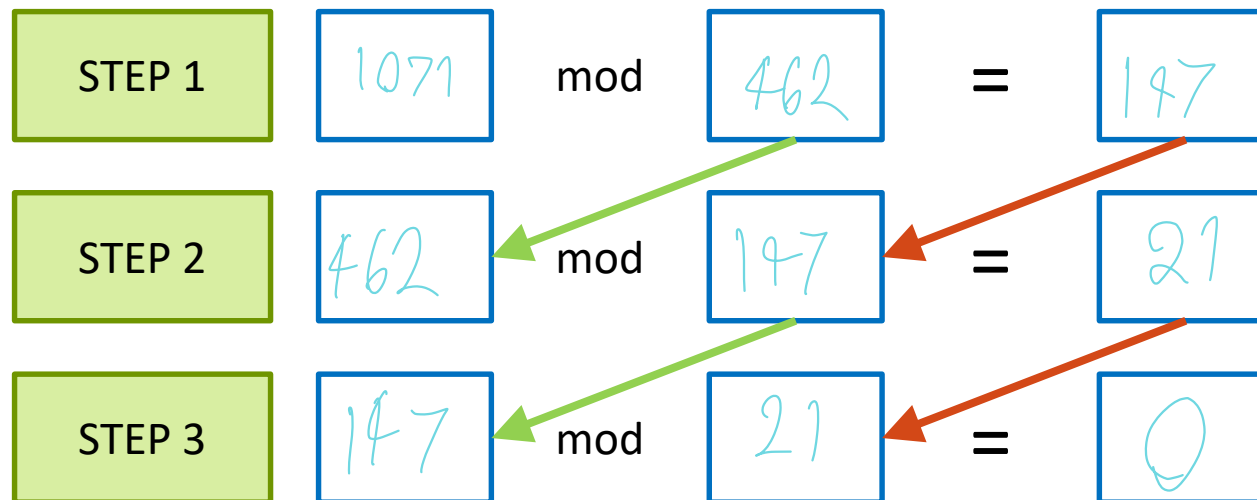
- For example 246 and 72

- So the gcd of 246 and 72 is 6

The Euclidean Algorithm [4]

- Now let's try 1071 and 462

- So the gcd is 21

Numbers

- Integers
- Factors and Primes
- Modular Arithmetic
- The Euclidean Algorithm
- **Rational and Reals**
- Ceiling and Floor functions
- Number Systems: decimal, binary, octal, hexadecimal

Rationals and Reals

- จำนวนตรรกยะ (rational number) คือจำนวนที่สามารถเขียนในรูป $\frac{P}{Q}$ where P and Q are integers. Examples are:

$$\frac{1}{2} \quad \frac{3}{4} \quad \frac{7}{11} \quad \frac{7}{6}$$

- สำหรับจำนวนเต็ม n , **except zero**, จะมี **inverse** (อินเวอร์ส), ในรูป $\frac{1}{n}$ โดยมีคุณสมบัติคือ

$$n \times \frac{1}{n} = \frac{1}{n} \times n = 1$$

- เมื่อคูณ $\frac{1}{n}$ ด้วย m จะได้เศษส่วน $\frac{m}{n}$. These are called **rational numbers**

Rationals and Reals [2]

- นอกจากนี้ ยังมีตัวเลขที่ไม่ใช่ทั้งจำนวนเต็ม และ ไม่ใช่จำนวนตรรกยะ เช่น $\sqrt{2}$ ที่ไม่สามารถเขียนให้อยู่ในรูปเศษส่วนได้ เรียกว่า จำนวนอตรรกยะ (irrational numbers)
- จำนวนจริง (real numbers)
  - Irrational: $\pi, \sqrt{2}, \sqrt{3}, \dots$
  - Rational: $-3.4, \frac{3}{4}, 9.454545\dots$
  - Integer: $-2, 5, -9, 0, \dots$
  - Whole: $0, 1, 2, 3, \dots$
  - Natural: $1, 2, 3, \dots$

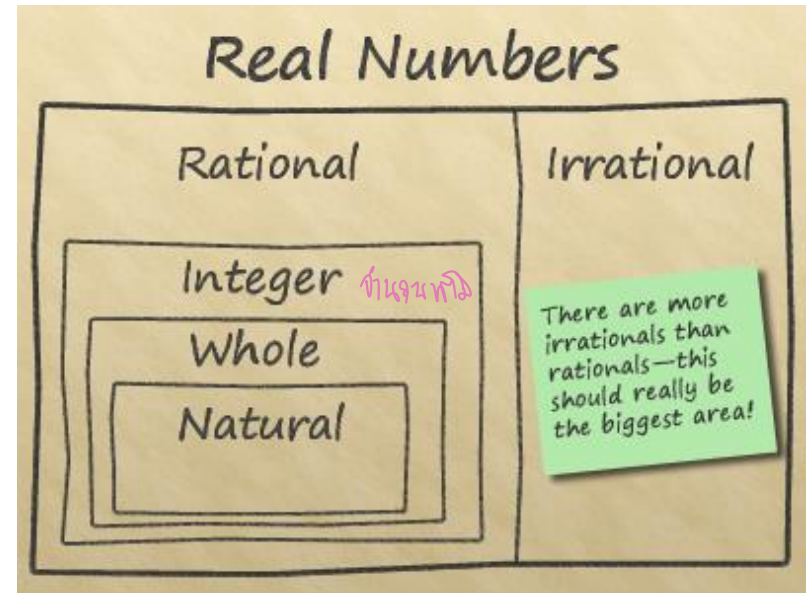

Image: <http://leferemath.weebly.com/rational-numbers.html>

Notations

เครื่องหมายอื่น ๆ

- If x is less than (น้อยกว่า) y
  - then we write $x < y$. If there is a possibility that they might be equal then $x \leq y$ (น้อยกว่าหรือเท่ากับ)
- We can also write $y > x$ or $y \geq x$
  - y is **greater than** (มากกว่า) x or **greater than or equal to** (มากกว่าหรือเท่ากับ) x

Numbers

- Integers
- Factors and Primes
- Modular Arithmetic
- The Euclidean Algorithm
- Rational and Reals
- **Ceiling and Floor functions**
- Number Systems: decimal, binary, octal, hexadecimal

Notations [2]

- **Floor function** (ฟังก์ชันพื้น) of a real number x , denoted by $\lfloor x \rfloor$ or `floor( $x$ )`, เป็นฟังก์ชันที่ให้ผลลัพธ์เป็นจำนวนเต็มที่มากที่สุดที่น้อยกว่า **หรือเท่ากับ** x เช่น
  - `floor(2.7)` หรือ $\lfloor 2.7 \rfloor$ มีค่าเท่ากับ 2
    - $\lfloor 5 \rfloor$ มีค่าเท่ากับ 5
  - แต่ `floor(-3.6)` หรือ $\lfloor -3.6 \rfloor$ มีค่าเท่ากับ -4
  - บัดลงไปทางด้านซ้ายของเส้นจำนวนหากไม่ใช่ integer
- **Ceiling function** (ฟังก์ชันเพดาน) $\lceil x \rceil$ ทำหน้าที่ตรงข้ามกับ floor
  - `ceiling(2.7)` หรือ $\lceil 2.7 \rceil$ มีค่าเท่ากับ 3
  - บัดขึ้นไปทางด้านขวาของเส้นจำนวนหากไม่ใช่ integer

Notations [3]

- The absolute value (ค่าสัมบูรณ์ หรือ *modulus*) of x written $|x|$ is just x when $x \geq 0$ and $-x$ when $x < 0$ so $|2| = 2$ and $|-6| = 6$
- The famous result about the absolute value is that for any x and y

$$|x + y| \leq |x| + |y|$$

Notations [4]

- We met a^b when we discussed integers and in the same way we can have x^y when x and y are **not integers** e.g. $2.5^{3.67}$ or $0.25^{1/2}$
- Note however that

$a^0 = 1$ for all a except zero

$0^b = 0$ for all values of b where $b > 0$

0^0 is undefined mathematically (in python/C you might get 1)

Numbers

- Integers
- Factors and Primes
- Modular Arithmetic
- The Euclidean Algorithm
- Rational and Reals
- Ceiling and Floor functions
- **Number Systems: decimal, binary, octal, hexadecimal**

Number Systems

- ระบบจำนวนที่เราคุ้นเคยและพบมากที่สุดในชีวิตประจำวันคือเลขฐาน 10 (Decimal System)

- 3459 is shorthand (รูปย่อ) for

$$3 \times 1000 + 4 \times 100 + 5 \times 10 + 9$$

OR

$$3 \times 10^3 + 4 \times 10^2 + 5 \times 10^1 + 9 \times 10^0$$

- ตำแหน่ง (position) ของตัวเลขมีความสำคัญ

Number Systems [2]

- เราทราบว่า $10^3 = 1000$ กรณีเลขยกกำลังเป็นจำนวนลบ (negative) เช่น 10^{-3} หมายถึงเศษส่วนในรูป $\frac{1}{10^3}$
- ในเลขฐานสิบ เราใช้จุดทศนิยม (Decimal Point) และตำแหน่งตัวเลขหลังจุดทศนิยมเพื่อแสดงเศษส่วนในกรณีที่มีส่วนเป็น 10^n
- เราสามารถเขียน 123.456 ในรูป

$$1 \times 10^2 + 2 \times 10^1 + 3 \times 10^0 + . + 4 \times 10^{-1} + 5 \times 10^{-2} + 6 \times 10^{-3}$$

Decimal Point

Number Systems [3]

- Today the common number systems are
  - **Decimal** number system: ใช้สัญลักษณ์ 0 – 9; ฐาน (base) 10
  - **Binary** number system: ใช้สัญลักษณ์ 0,1; ฐาน 2
  - **Hexadecimal** number system: ใช้สัญลักษณ์ 0-9 และ A-F; ฐาน 16
    - here $A \equiv 10$, $B \equiv 11$, $C \equiv 12$, $D \equiv 13$ $E \equiv 14$, $F \equiv 15$.
  - **Octal** number system: ใช้สัญลักษณ์ 0-7; ฐาน 8

Binary

- เช่นเดียวกับในกรณีเลขฐาน 10 ที่ตำแหน่งแต่ละตำแหน่งแทน 10^n ในระบบเลขฐานสอง แต่ละตำแหน่งแทนด้วย 2^n

Decimal number		in powers of 2	power of 2				Binary number
			3	2	1	0	
8	=	2^3	1	0	0	0	1000
7	=	$2^2 + 2^1 + 2^0$	0	1	1	1	111
6	=	$2^2 + 2^1$	0	1	1	0	110
5	=	$2^2 + 2^0$	0	1	0	1	101
4	=	2^2	0	1	0	0	100
3	=	$2^1 + 2^0$	0	0	1	1	11
2	=	2^1	0	0	1	0	10
1	=	2^0	0	0	0	1	1

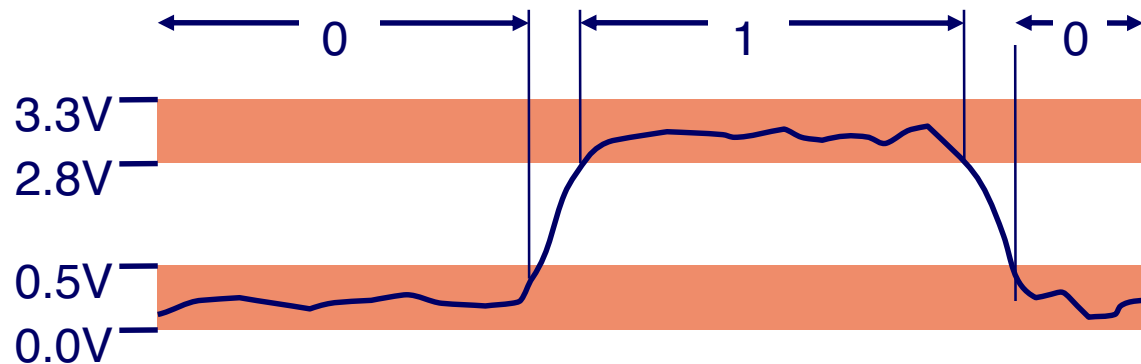

Why Binary

- รูปแบบของเลขฐาน 2 ประกอบด้วยเลข 0 และ 1
  - Represent 15213_{10} as 11101101101101_2
  - Represent 1.20_{10} as $1.0011001100110011[0011]..._2$
- เลข 0 และ 1 สามารถตีความได้เป็นสถานะ เปิด/ปิด ของกระแสไฟฟ้า
  - การส่งสัญญาณในคอมพิวเตอร์เป็นการไหลของ กระแสไฟฟ้า

Digital Data

- ข้อมูลต่าง ๆ ในระบบคอมพิวเตอร์ มีลักษณะดังนี้
  - ระดับไฟฟ้า binary physical states (high or low voltages, etc.)
  - สามารถแปลความหมายได้ในรูปแบบบิต (bit -1s and 0s)

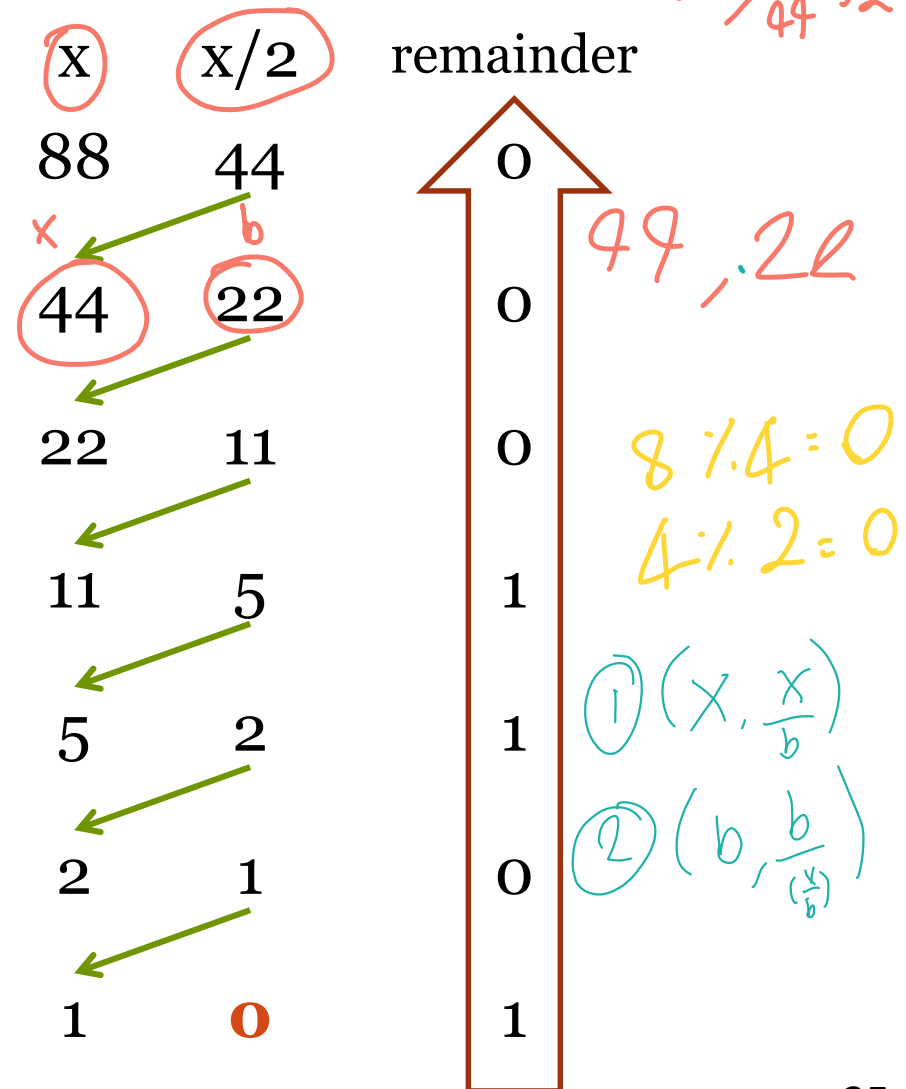

- เราสามารถแปลความหมายบิต เพื่อเก็บข้อมูลประเภทต่าง ๆ เช่น integers, real numbers, text, ...

Binary Conversion

สำหรับเป็นตัวอย่างการคำนวณ $x/(x/b)$
 $88/44 \rightarrow 2$

- เราสามารถใช้ modulo (การหารเอาเศษ) ในการเปลี่ยนเลขฐาน 10 เป็นเลขฐาน 2 ตัวอย่างเช่น 88
- เมื่อ $x/2 = 0$ ให้เขียน column สุดท้ายจากล่างขึ้นบน
- จะได้ว่า
  - $88_{10} = 1011000_2$
- วิธีนี้สามารถใช้ แปลงเลขฐาน 10 เป็นฐานอื่นๆ เช่นกัน

Binary Conversion [2]

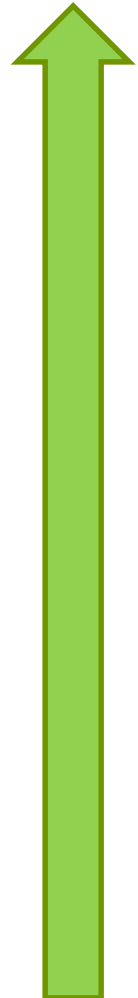
Handwritten note: 25742

- Let's try with 95

- $95_{10} =$ 1011111 ₂

There are 10 types of people.
Those who understand binary and
those who don't.

x	$x/2$	remainder
95	47	1
47	23	1
23	11	1
11	5	1
5	2	1
2	1	0
1	0	1

Binary Conversion Tips

- ในกรณีการแปลงเลขฐาน 10 จำนวนที่ไม่มากนักเป็นฐาน 2 เราอาจใช้วิธีการลบเลขแทน

2^8	2^7	2^6	2^5	2^4	2^3	2^2	2^1	2^0
256	128	64	32	16	8	4	2	1

- เช่น 213

- จากตารางพบว่า 213 มากกว่า 2^7 (1 ตามด้วย 0 ทั้งหมด 7 ตัว)

- ใส่ 1 _ _ _ _ _

- เหลือ $213 - 128 = 85$

- พบว่า 85 มากกว่า 2^6

- ใส่ 1 1 _ _ _ _ _

- เหลือ $85 - 64 = 21$

- พบว่า 21 มากกว่า 2^4

- ใส่ 1 1 _ 1 _ _ _

- เหลือ $21 - 16 = 5$

- พบว่า 5 มากกว่า 2^2

- ใส่ 1 1 _ 1 _ 1 _ _

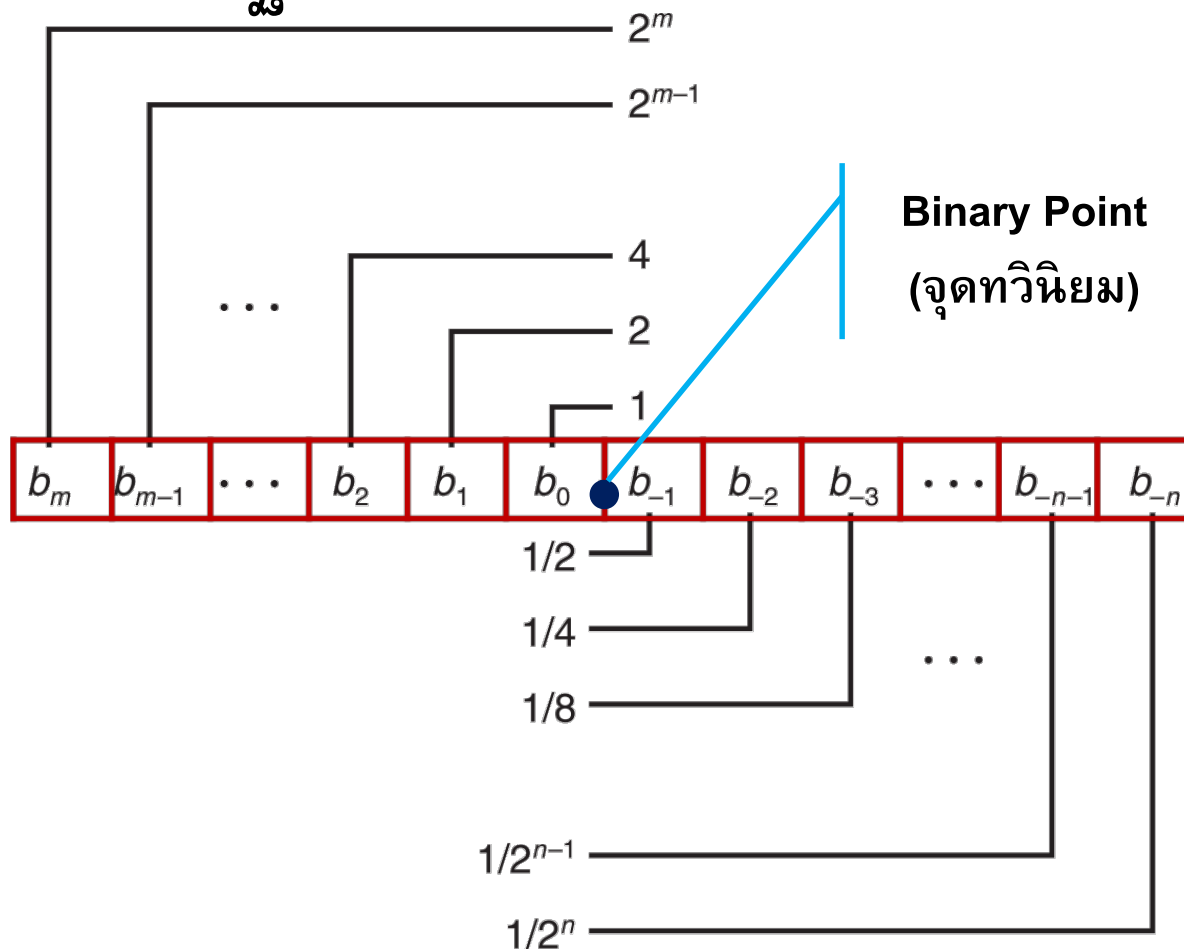
- เหลือ $5 - 4 = 1$

- ใส่ 1 1 _ 1 _ 1 _ 1

- ได้ 1101 0101

Fractional Binary Numbers

- เลขเศษส่วนฐานสอง

Fractional Binary Numbers [2]

- การเปลี่ยนเลขทศนิยม
จากฐาน 10 เป็น ฐาน 2
เราจะใช้ฟังก์ชัน floor

- เมื่อ $x \times 2 = 1$ ให้เขียน
column สุดท้ายจาก บน

ลงล่าง

- จะได้ว่า

- $0.6875_{10} = 0.1011_2$

x	x × 2	$\lfloor x \times 2 \rfloor$
0.6875	1.375	1
0.375	0.75	0
0.75	1.5	1
0.5	1	1
0.1875	0.375	0
0.375	0.75	0
0.75	1.5	1
0.5	1	1

001100₂

x	$x \cdot 3$	$[x \cdot 3]$
0.1415	0.4245	0
0.4245	1.2735	1
0.2735	0.8205	0
0.8205	2.4615	2
0.4615	1.3845	1
0.3845	1.1535	1
0.1535		

010211₃

Fractional Binary Numbers [3]

- Let's try with 0.4
- ในบางกรณีเราจะได้
ทศนิยมไม่รู้จบ
- $0.4_{10} =$

0110

2

repeat

x	x × 2	[x × 2]
0.4	0.8	0
0.8	1.6	1
0.6	1.2	1
0.2	0.4	0
0.4	0.8	0
0.8	1.6	1
0.6	1.2	1

Fractional Binary Numbers [4]

- ในระบบเลขฐาน 2 นั้นมีข้อจำกัด
    - แทนค่าจริงของตัวเลขได้ เฉพาะตัวเลขที่สามารถเขียนในรูป $x \times 2^y$ เท่านั้น
    - นอกจากนั้นจะเป็นค่าประมาณ – ความใกล้เคียงกับค่าจริงขึ้นกับจำนวนตำแหน่งที่ใช้แสดงค่า
- ตำแหน่งหลังจุดทศนิยมมาก = ค่าใกล้เคียงจำนวนจริงมากขึ้น

Fractional Binary Numbers [5]

Representation	Value	Decimal
0.0_2	$\frac{0}{2}$	0.0_{10}
0.01_2	$\frac{1}{4}$	0.25_{10}
0.010_2	$\frac{2}{8}$	0.25_{10}
0.0011_2	$\frac{3}{16}$	0.1875_{10}
0.00110_2	$\frac{6}{32}$	0.1875_{10}
0.001101_2	$\frac{13}{64}$	0.203125_{10}
0.0011010_2	$\frac{26}{128}$	0.203125_{10}
0.00110011_2	$\frac{51}{256}$	0.19921875_{10}

Conversion Exercise 1

เติมตารางต่อไปนี้ให้สมบูรณ์

Fractional value	Binary representation	Decimal representation
$\frac{1}{8}$	0.001	0.125
$\frac{3}{4}$	_____	_____
$\frac{25}{16}$	_____	_____
_____	10.1011	_____
_____	1.001	_____
_____	_____	5.875
_____	_____	3.1875

Addition in Binary

$$0+0 = 0$$

$$0+1 = 1$$

$$1+1 = 10 \text{ (เนื่องจาก } 1 + 1 \text{ มีค่าเกิน 1 ใส่ } 0 \text{ และ ทดไปหลักถัดไป)}$$

$$1+1+1 = 1+(1+1) = 1+10 = 11$$

- การบวกเลขในเลขฐาน 2 มีลักษณะคล้ายในฐาน 10

$$\begin{array}{rcccccc}
 & 1 & 1 & 0 & 1 & 0 & 1 \\
 + & 1 & 0 & 1 & 1 & 1 & 0 \\
 \hline
 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & \text{Sum}
 \end{array}$$

$\uparrow \qquad \qquad \qquad \uparrow$
 ตำแหน่งที่เกิดการทดเลข

Subtraction in Binary

$$\begin{array}{r}
 1\ 1\ 0\ 1\ 0\ 1 \\
 -\ 1\ 0\ 1\ 1\ 1\ 0 \\
 \hline
 0\ 0\ 0\ 1\ 1\ 1\ \text{difference}
 \end{array}$$

- การลบเลขในเลขฐานสองมีลักษณะคล้ายในฐาน 10 หากตัวตั้งในหลักใด ๆ ไม่พอสำหรับการลบ ก็ให้ "ขอยืม" จากหลักถัดไป

Multiplication in Binary

การคูณเลขฐาน 10

		1	2	5	6	7	8	ตัวตั้ง
×					3	8	7	ตัวคูณ
		8	7	9	7	4	6	คูณ 7
1	0	0	5	4	2	4		ขยับซ้าย 1 ตำแหน่งแล้วคูณ 8
3	7	7	0	3	4			ขยับซ้าย 2 ตำแหน่งแล้วคูณ 3
4	8	6	3	7	3	8	6	ผลบวกสามบรรทัด

การคูณเลขฐาน 2

	1	0	0	1	1	1	0		Multiplicand
×						1	0	1	Multiplier
	1	0	0	1	1	1	0		times 1
	0	0	0	0	0	0	0		Shift left one and times 0
1	0	0	1	1	1	0			Shift left two and times 1
1	1	0	0	0	0	1	1	0	Add to get the product

Tips

ข้อสังเกต

$$111_2 = 7 \text{ and } 111_2 \times 2 = 14 = 1110_2$$
$$101_2 = 5 \text{ and } 101_2 \times 2 = 10 = 1010_2$$

- การคูณเลขใด ๆ ในฐาน 2 ด้วย 2 ให้ขยับเลขนั้นไปทางซ้าย 1 ตำแหน่งแล้วเติม 0

Octal

- การเปลี่ยนเลขฐาน 2 เป็นฐาน 8 ($= 2^3$) ให้แบ่งเลขฐานเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3 ตัวเริ่มจากหลัก 2^0
- เช่น 11000010001
- แล้วจึงเปลี่ยนเลขในแต่ละกลุ่มเป็นค่าในฐาน 10 (0-7)

0 = 000

1 = 001

2 = 010

3 = 011

4 = 100

5 = 101

6 = 110

7 = 111

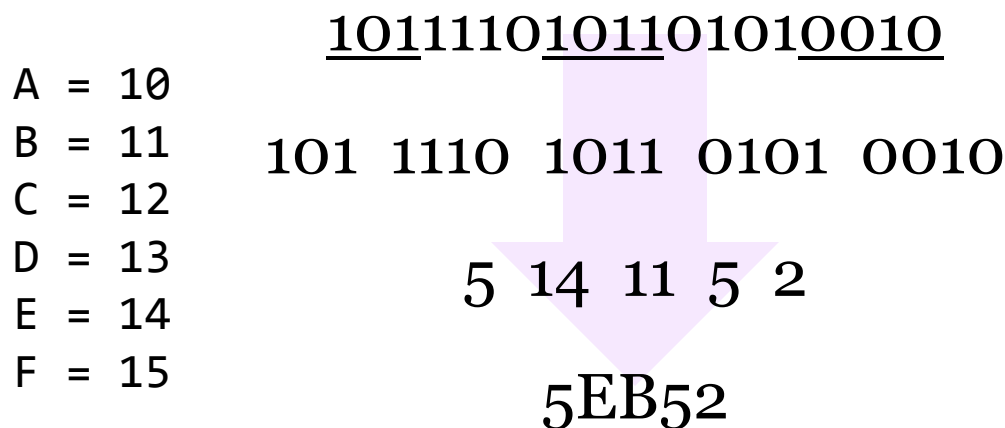
11000010001

11 000 010 001

3 0 2 1

Hexadecimal

- การเปลี่ยนเลขฐาน 2 เป็นฐาน 16 ($= 2^4$) ให้แบ่งเลขฐานเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 ตัวเริ่มจากหลัก 2^0
- เช่น 01011110101101010010
- แล้วจึงเปลี่ยนเลขในแต่ละกลุ่มเป็นค่าในเลขฐาน 16

Conversion Exercise

2^8	2^7	2^6	2^5	2^4	2^3	2^2	2^1	2^0
256	128	64	32	16	8	4	2	1

Fill in the missing entries

Decimal	Binary	Hexadecimal
0	0000 0000	0x00
167	_____	_____
62	_____	_____
188	_____	_____
_____	0011 0111	_____
_____	1000 1000	_____
_____	1111 0011	_____
_____	_____	0x52
_____	_____	0xAC
_____	_____	0xE7

Final Notes

[Math] is a little like programming, it takes time to understand a lot of code and you never understand how to write code by just reading a manual - you have to do it!

Mathematics is exactly the same, you need to do it.

Homework

- **Memorize these table**

2^8	2^7	2^6	2^5	2^4	2^3	2^2	2^1	2^0
256	128	64	32	16	8	4	2	1

Hex	Decimal	Binary
0	0	0000
1	1	0001
2	2	0010
3	3	0011
4	4	0100
5	5	0101
6	6	0110
7	7	0111
8	8	1000
9	9	1001
A	10	1010
B	11	1011
C	12	1100
D	13	1101
E	14	1110
F	15	1111

Summary

- Integers
- Factors and Primes
- Modular Arithmetic
- The Euclidean Algorithm
- Rational and Reals
- Ceiling and Floor functions
- **Number Systems: decimal, binary, octal, hexadecimal**